

Hvor er skaden?

Villaksen har igjen motbevist dommedagsprofetiene. Laksens snarlige undergang, som har vært spådd i flere tiår, lar vente på seg. Det meldes om gode resultater av sesongens laksefiske fra alle deler av landet, som vanlig med noen unntak for enkeltelver. Noen eksempler:

Vestre Jakobselv hadde økning i laksefangsten i forhold til fjorårsrekorden, i Laukhellevassdraget på Senja ble det fisket dobbelt så mye laks og 50% mer sjøaure, Namsen fikk sitt beste år siden 2006, Stjørdalselva ble bedre enn rekordåret 2000, i Gaula økte fangsten 50%, i Etneelva ble det rekordregistrering i fiskefella både for laks og sjøaure, Mandalselva var stabil på samme nivå som tidligere, mens det var et godt år i Numedalslågen og et dårlig år i Drammenselva.

For oppdrettsbekjemperne ved Havforskningsinstituttet og i det såkalte Vitenskapelige råd for lakseforvaltning blir det stadig vanskeligere å forklare hvorfor det de driver med skal ha krav på oppmerksomhet. Begge disse etablissementene publiserer årlige pamfletter, der de skriver om laksebestandens tilstand, utvikling og oppdrettsnæringens negative bidrag.

Figuren nedenfor viser forskernes prognose for dødelighet på utvandrende smolt forårsaket av lakselus oppformert på oppdrettslaks. De spådde 90 og 94% dødelighet på smolten som passerte Agdenes på vei ut Trondheimsfjorden i 2011 og 2012, i sterk kontrast til 0 i 2010 og 2013. Forskjellen burde bli synlig i den totale sjøoverlevelsen. Resultatet ble at det ikke spiller noen rolle for årsklassenes bidrag til elvefisket om nesten all smolten dør av luseskader eller om ingen gjør det. Studer figuren og bli overbevist. Tallene for laksefangsten bygger på SSB-statistikken for årene 2010-2014, og på laksebørsen for Gaula i 2015.

Tabell 4.3.1

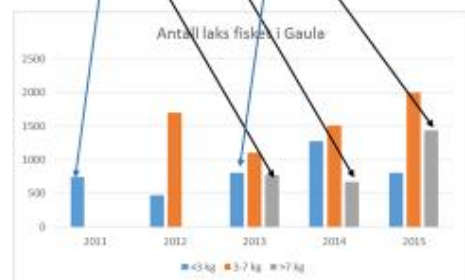
Estimat av lakselusrelatert dødelighet i smoltutvandringen i periode I på de ulike lokalitetene i prosent per år. Fargekoden bygger på grenseverdier foreslått i Taranger m.fl. (2012) og refererer til vurdering av mulig populasjonsreducerende effekt (rød = høy, gul = moderat, grønn = lav). Dødelighetsestimaterne bygger på luseinfeksjon på fisk mindre enn 150 g, som indikerer risikoen for smitte på vill laksesmolt i samme område.

Fylke	Fjord	Sted	2010	2011	2012	2013	2014
Sør-Trøndelag	Trondheimsfjorden	Skatval *2010	6	0	2	0	1
		Agdenes	0	90	94	0	13
		Hitra	0	5	0	0	0

Etter 0 dødelighet på utvandrende smolt i 2010, kom det tilbake omtrent like mange smålaks til Gaula året etter, som det gjorde i 2013 etter 94% dødelighet på smolten året før (blå piler).

Etter 0 dødelighet i 2010 kom det tilbake like mye storlaks i 2013 som i 2014, etter 90% dødelighet i 2011. I 2015 kom det tilbake dobbelt så mange storlaks etter 94% dødelighet i 2012 som det gjorde i 2013 etter 0 dødelighet i 2010 (svarte piler).

I 2012 og 2014 kom det tilbake omtrent like mye mellomlaks etter henholdsvis 0 og 90% dødelighet 2 år tidligere. I 2015 kom det tilbake ca 20-30% flere mellomlaks etter 0 dødelighet i 2013.

Slike data roper sitt tydelige budskap til alle med sine fakulteter i behold: forskernes prognoser og modeller er ingenting verdt. Hvorfor mener fremdeles noen at forvaltningen av norsk lakseoppdrett skal baseres på fabelen om lakselus herjanger med villaksen?

- Det trengs strengere restriksjoner overfor oppdrettsnæringa, sa Trine Skei Grande under et nylig valgkampbesøk i Stjørdal. Det må bli slutt på oppdrett utenfor Agdenes, skal Venstrepolitikere ha

sagt, ifølge Stjørdalens Blad. Mener Venstre virkelig at oppdrett på Hitra, Frøya og Fosen skal legges ned?

For tiden utarbeides kystsoneplaner for store deler av kysten. Innsigelsesindustrien med fylkesmennene i spissen er på banen og vil sørge for nullvekst så lenge lusa ikke er under kontroll. Skal kontroll bety det samme som eliminert? Lus i oppdrettsanlegg forekommer i så små mengder at den er harmløs for oppdrettslaksen, og den eventuelle påvirkningen den har på vill laksefisk er i høyeste grad bærekraftig.

Finnes det politikere som tør å ta bladet fra munnen, og si rett ut at keiseren ikke har klær?